

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Danijela Feliks
Zvanje	Profesor latinskog jezika, rimske književnosti i povijesti
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Gimnazija Dr. Ivana Kranjčeva Đurđevac
Adresa električne pošte	daniela.feliks@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Dicta et sententiae – analiza, interpretacija i primjena
Predmet (ili međupredmetna tema)	Latinski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	Tema iz svakodnevnog života, primjenjiva u svakom predmetu i šire u zajednici.
Razred	Prvi – opće, prirodoslovne i prirodoslovno-matematičke gimnazije

OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno- obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupred metnih tema objavljenih u NN)	A 1.1. Učenik vlada pravilima izgovora, primjenjuje pravila čitanja i pisanja latinskih riječi klasičnim i tradicionalnim izgovorom. A 1.3. Učenik pronalazi i navodi u rječničkome obliku riječi iz zadanih izreka. Služi se samostalno rječnicima u knjižnome i digitalnome formatu. B 1.1. Učenik samostalno i / ili uz pomoć nastavnika uočava i prepoznaje latinizme u hrvatskome jeziku. Učenik prepoznaje, razlikuje i analizira odnose riječi u rečenicama, prepoznaje i povezuje suodnose unutar rečenice. C 1.1. Učenik nabraja, imenuje te opisuje imenovane autore odabralih izreka. C 1.2. Učenik komentira, diskutira i zaključuje o vrijednostima ljudskih vrlina i mana, tumači odnos pojedinca i zajednice.
Tijek nastavnog sata	Uvodni dio sata: nastavnik pozdravlja učenike na latinskom jeziku i učenici odzdravljaju. Evidentiranje odsutnih učenika (komunikacija učenik – nastavnik) na također na latinskom jeziku. Motivacijski dio: nastavnik putem projekcije pušta sliku koja se odnosi na izrek: bis dat qui cito dat. Učenici i nastavnik zajedno prokomentiraju sliku i izrek (prijevod izreke na hrvatski jezik, interpretacija izreke i primjer iz svakodnevnog života). Nastavnik dijeli učenicima radni listić s izrekama na latinskom jeziku i objašnjava zadatak: učenici u paru trebaju pronaći značenje izreke na mrežnim stranicama, autora izreke i u kojem kontekstu je izreka nastala, zatim trebaju napisati svoj primjer iz svakodnevnog života za svaku izrek. Za to vrijeme nastavnik prikazuje putem projekcije slike povezane uz pojedinu izrek. Učenici koji žele mogu osmisiliti (u paru) primjer za odabranu izrek te uslikati putem tableta. Pri kraju dvoje učenika se javlja na interpretaciju (izreke 5 plus 5) uz suradnju i nadogradnju ostalih učenika u razredu. Za kraj putem kahhot kviza nastavnik prikazuje neke svoje primjere u obliku jedne rečenice za svaku izrek, a učenici trebaju prepoznati koja od obrađenih izreka odgovara kojem primjeru rečenice. Izreku trebaju napisati na latinskom i na hrvatskom jeziku.
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nast avnik)	Uvodni dio sata: nastavnik pozdravlja učenike na latinskom jeziku i učenici odzdravljaju. Evidentiranje odsutnih učenika (komunikacija učenik – nastavnik) također na latinskom jeziku. Motivacijski dio: nastavnik putem projekcije pušta sliku koja se odnosi na izrek: bis dat qui cito dat. Učenici i nastavnik zajedno prokomentiraju sliku i izrek (prijevod izreke na hrvatski jezik, interpretacija izreke i primjer iz svakodnevnog života). Nastavnik dijeli učenicima radni listić s izrekama na latinskom jeziku i objašnjava zadatak: učenici u paru trebaju pronaći značenje izreke na mrežnim stranicama,

	<p>autora izreke i u kojem kontekstu je izreka nastala, zatim trebaju napisati svoj primjer iz svakodnevnog života za svaku izreku.</p> <p>Za to vrijeme nastavnik prikazuje putem projekcije slike povezane uz pojedinu izrek.</p> <p>Učenici koji žele mogu osmisliti (u paru) primjer za odabranu izreku te uslikati putem tableta.</p> <p>Pri kraju dvoje učenika se javlja na interpretaciju (izreke 5 plus 5) uz suradnju i nadogradnju ostalih učenika u razredu.</p> <p>Za kraj putem kahhot kviza nastavnik prikazuje neke svoje primjere u obliku jedne rečenice za svaku izreku, a učenici trebaju prepoznati koja od obrađenih izreka odgovara kojem primjeru rečenice. Izreku trebaju napisati na latinskom i na hrvatskom jeziku.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Izreke: <ol style="list-style-type: none">1) Bis dat qui cito dat.2) Amor magister est optimus.3) Gloria discipuli, gloria magistri.4) Fama volat.5) Sapienti sat.6) Omnia vincit amor.7) Usus magister est optimus.8) Res, non verba.9) Lapsus linguae. Lapsus calami.10) Aquila non capit muscas.
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanj a kao učenje ili naučenog uz upute	Kahoot kviz ili bilo koji drugi dostupan kviz, a može i u obliku kratke pisane provjere Primjer vrednovanja kao učenje: Samovrednovanje: znam / ne znam kviz Vršnjačko vrednovanje: kahoot kviz
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja	Učenici sami putem mrežnih stranica istražuju značenje svake izreke, autora izreke i u kojem kontekstu je izreka nastala. Učenici koji žele mogu osmisliti (u paru) primjer za odabranu izreku te uslikati putem tableta.

, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Prijedlozi za međupredmetne teme:</p> <p>Etika: Pomoći nepoznatoj osobi ili ne</p> <p>Vjerouak: U početku bijaše ljubav</p> <p>Hrvatski jezik: Pogled u Vergilijevu X. Eclogu</p> <p>Strani jezik: Gloria in schola – esej</p> <p>Glazbena umjetnost: Vergilius: Ecloga X.</p> <p>Povijest: Tko je Ciceron?</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Interdisciplinarnost je vidljiva tijekom rada u paru, tj. prilikom javne interpretacije izreka. Tako se izreka bis dat qui cito dat može povezati s tjelesnim i duševnim zdravljem. Ista se izreka može povezati s etikom, tj. moralom, zajedno s izrekom sapienti sat i res non verba. Prilikom interpretacije izreke amor magister est optimus može se raspravljati o antičkoj religiji, kršćanskoj i / ili bilo kojoj drugoj.</p> <p>Prilikom interpretacije izreka gloria discipuli, gloria magistri, lapsus linguae, lapsus calami te izreke aquila non capit muscas može se raspravljati o školskim te pravopisnim normama.</p> <p>Prilikom interpretacije izreka fama volat, sapienti sat te izreke res, non verba može se osmislati priča u marketinške svrhe turizma</p>
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Učenici rade u paru kako bi oni koji su uspješniji pomogli manje uspješnim i poučili ih. Tako je korist obostrana.</p> <p>Učenicima koji se teže snalaze i teže razumiju, radom u paru je omogućeno da im suučenici pomognu kako potražiti izreku na mrežnim stranicama te osmislići pokoji dodatni primjer kako bi im olakšali.</p>
Aktivnosti za motiviranje i rad s	Motivacijski dio: nastavnik putem projekcije pušta sliku koja se odnosi na izreku: bis dat qui cito dat. Učenici i nastavnik zajedno prokomentiraju sliku i izreku (prijevod izreke na hrvatski jezik, interpretacija izreke i primjer iz svakodnevnog života).

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

darovitim učenicima	<p>Učenici koji žele mogu osmisiliti (u paru) primjer za odabranu izreku te uslikati putem tableta.</p> <p>Problemski zadatak:</p> <p>Daroviti učenici mogu putem poveznice http://thelatinlibrary.com/vergil/ec10.shtml pronaći i objasniti (na hrvatskome jeziku) u kojem kontekstu je nastala Vergilijeva izreka.</p>
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Dvoje učenika koji se javljaju na interpretaciju dobivaju ocjenu (sumativno vrednovanje), a ostali učenici putem kahoot ili nekog drugog kviza ostvaruju formativno vrednovanje.
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimediji ke i interaktivne sadržaje	<p>https://www.bing.com/images/search?q=bis+dat+qui+cito+dat&form=HDRSC2&first=1&cw=1129&ch=482</p> <p>https://www.bing.com/images/search?q=gloria%20discipuli%20gloria%20magistri&qs=HS&form=QBIR&sp=1&pq=gloria&sc=8-6&cvid=F4B31AAE2D0142F3BAD8CE5A95E87190</p> <p>https://www.bing.com/images/search?q=fama%20volat&qs=n&form=QBIR&sp=1&pq=fama%20volat&sc=4-10&sk=&cvid=932D40823CB145F99FE5649C46003AA0</p> <p>https://www.bing.com/images/search?q=sapienti%20sat&qs=HS&form=QBIR&sp=1&pq=sa&sc=8-2&cvid=6092C7BADE0342B3AAE01C89AFE83D00</p> <p>https://www.bing.com/images/search?q=omnia%20vincit%20amor&qs=HS&form=QBIR&sp=1&pq=om&sc=8-2&cvid=CAA5663A22F5452180B6E6FD97F9C1EC</p> <p>https://www.bing.com/images/search?q=res%20non%20verba&qs=HS&form=QBIR&sp=1&pq=res&sc=8-3&cvid=9C063108935A4F6BAA1E3C6BB6A369C7</p>

	<p>https://www.bing.com/images/search?q=lapsus%20linguae%2C%20lapsus%20calam&qs=HS&form=QBIR&sp=1&pq=lap&sc=8-3&cvid=010608CB738A4D8588065E382CEB3337</p> <p>https://www.bing.com/images/search?q=aquila%20non%20capit%20muscas&qs=HS&form=QBIR&sp=1&pq=aqui&sc=8-4&cvid=194E3DDC4D7A4724A119464CCB803FB1</p>
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>Izreke se tako mogu podijeliti na nekoliko vrsta, pa naslov može biti:</p> <p>Dicta et sententiae – analiza, interpretacija i primjena (izreke iz rimskoga prava) ili</p> <p>Dicta et sententiae – analiza, interpretacija i primjena (izreke rimskih pjesnika – dictae et sententiae poetarum Romanorum) ili</p> <p>Dicta et sententiae – analiza, interpretacija i primjena (izreke rimskih pisaca– dictae et sententiae scriptorum Romanorum)</p>